

Foto: Wilco van Dijen

Eric Wilms

‘Mezelf opnieuw uitvinden’

Op 38-jarige leeftijd onderging Eric Wilms een levensreddende amputatie van zijn linkerbeen. Daarmee kwam hij van de ene op de andere dag in de wereld van de 'gehandicapten' terecht. Eric en zijn naasten moesten dealen met iets waar ze totaal niet op voorbereid waren. Hij vertelt erover vanuit zijn interesse voor intermenselijke relaties, de rode draad in zijn leven en werk.

Wat was de aanleiding voor de amputatie?

Eric: 'Toen ik last kreeg van mijn linkerdijbeen dacht ik eerst aan een sportblessure - ik sportte veel. Maar later bleek het te gaan om een fibrosaroom (kwaadaardige wekedelentumor). De prognose was slecht en een amputatie (heup-exarticulatie) in combinatie met bestraling was de enige optie. Een enorme schok waar je niet op voorbereid bent. Want je leeft - zeker op die leeftijd - vanuit het idee dat je onkwetsbaar bent.'

Hoe heb je de tijd direct na de amputatie ervaren?

Wat mij het meest verbaasde was de volstrekt andere wereld waar ik van de ene op de andere dag in terecht kwam. Ineens was ik gehandicapt en gingen mensen totaal anders met me om. Ze wilden me bijvoorbeeld steeds helpen en stelden allerlei impertinente vragen. Dat vond ik lastig om mee om te gaan. Een amputatie is natuurlijk heel zichtbaar en mensen vragen ook direct wat je hebt. Ik houd niet van gebabbel en vertelde dus dat ik kanker had. Het viel me op dat daar heel ongemakkelijk op gereageerd werd. Een ongeluk als oorzaak is kennelijk makkelijker om mee te dealen dan een dodelijke ziekte... Ik denk dat ik de ander als het ware confronteerde met zijn eigen angst voor de dood en dat vinden mensen niet prettig.

Hoe pakte je je leven weer op?

Ik vond het vanzelfsprekend dat mijn leven net zo door zou gaan als daarvoor. Ik was er eerst natuurlijk wel narrig over, maar het behouden van mijn autonomie stond wel gelijk voorop. Dat was wel complex, je moet jezelf als het ware opnieuw uitvinden. De eerste vier jaar liep ik met krukken, tot de fysiotherapeut zei: 'Dat kost je je knie en je schouders'. Ik had in het begin een prothese geprobeerd, maar die beperkte me te veel. Toen heb ik de stap naar de rolstoel gezet. Dat was dubbel: aan de ene kant werd ik veel mobieler, maar aan de andere kant voelde het alsof ik me conformeerde aan het beeld dat mensen hebben van 'gehandicapten'. En dat paste niet bij mijn toch wat activistische idee dat ik mij daardoor niet wilde laten belemmeren.

Foto: Wilco van Dijen

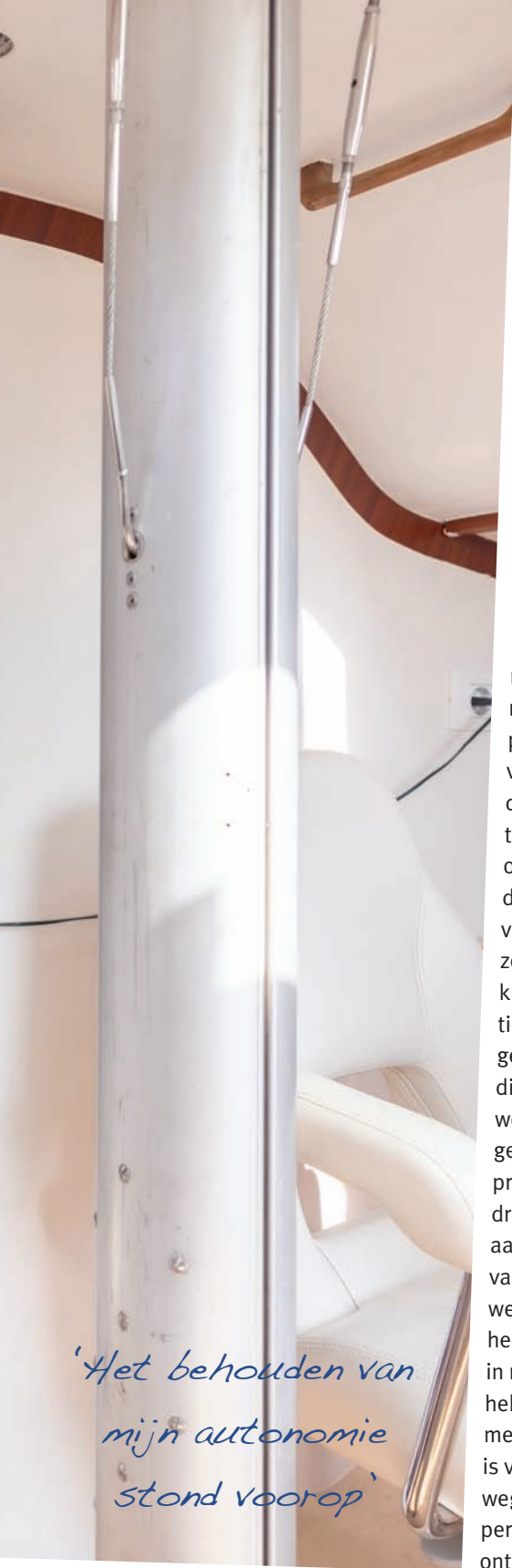
Hoe was dit voor je gezin?

Je bent zelf al je houvast kwijt, maar voor je naasten is dat minstens zo moeilijk. Niemand kiest ervoor om zoiets mee te maken en we zijn er als mensen eigenlijk ook niet goed voor toegerust. Zo'n ont-nuchterende levenservaring doet een appèl op je persoonlijkheid en vaardigheden. En dan hoop je dat je ondanks de complexe situatie de dialoog kunt blijven voeren. Dat hebben we jarenlang volgehouden met meer of minder succes, maar zes jaar geleden eindigde mijn relatie helaas alsnog. Ook voor mijn kinderen was het ingewikkeld. Ik wilde

*'Het
uitwisselen
van verhalen
is helpend'*

Paspoort

- Wie: Eric Wilms
- Leeftijd: 65 jaar
- Woonplaats: Wieringerwerf
- Werk: gepensioneerd (leer)supervisor
- Bijzonder: houdt van handbiken en zeilen

Eric doet zijn promotieonderzoek 'Wat bezielt ze...? Extreme sport-beoefening met een beperking' bij Prof.dr. J.H.B. Geertzen en prof.dr. P.U. Dijkstra. Lees meer in K&K nr. 35, pag. 35.

hen laten opgroeien zonder zorgen en ze niet belasten met mijn problemen dus deed alsof ons leven 'normaal' verderging. Achteraf zie ik dat ik hen daarmee tekort gedaan heb. Ik ontnam ze de kans om mij te helpen en te troosten, wat elk kind van nature wil. Gelukkig is onze verstandhouding goed.

Wat betekende dit voor je werk?

Ik kon mijn werk als coördinator van een kliniek voor mensen met verslavingsproblematiek niet meer voortzetten en besloot om de opleiding tot supervisor te gaan doen. Daar leer je om professionals te begeleiden die in opleiding zijn voor mensgerichte beroepen zoals bij huisartsgeneeskunde. Intersperselijke relaties hebben mij altijd bezig gehouden, dus deze opleiding paste goed bij mij. Je werd opgeleid in het bevragen van mensen over hun professionele en persoonlijke drijfveren. Vragen die je ook aan jezelf stelt, waar ik veel van geleerd heb. Studeren, werken en onderzoek doen heeft voor nieuwe zingeving in mijn leven gezorgd en ik heb het werk tot begin dit jaar met veel plezier gedaan. Het is vervullend om mensen op weg te kunnen helpen bij hun persoonlijke en professionele ontwikkeling.

En je leven naast je werk?

Ik heb me in mijn leven door weinig laten beperken. Mijn huis verbouwen, sporten, alles deed ik gewoon. Ik vroeg me eerder af: 'Hoe ga ik dat doen?', dan: 'Zou ik dat nog kunnen?'. Ik heb altijd veel gefietst, gehandbiked en gezeild. Ik houd van sporten die iets van je uithoudings- en doorzettingsvermogen vragen. Van jezelf vragen om de grens op te zoeken en dan dóór te gaan... De één geeft op en de ander niet, ook zo'n boeiende vraag, waar dat verschil vandaan komt. Veel hangt denk ik

af van je genen en het nest waar je uit komt. Mij is vroeger thuis voorgeleefd om door te zetten bij tegenslag. Het was niet meer dan logisch dat ik dat nu ook deed.

Je doet onderzoek naar de drijfveren van extreme sporters met een beperking. Hoe kwam je op dat onderwerp?

Ik kwam een groep zeilers met een handicap op het spoor, die deelnamen aan een van de risicovolste zeilraces ter wereld: de Sydney to Hobart Yacht Race in Australië. Ook dat riep weer een vraag bij mij op: hoe kan het dat je je leven zo in de waagschaal stelt terwijl je net zelf iets enorm heftigs overleefd hebt, wat bezielde deze mensen? Ik besloot het te gaan onderzoeken. We zijn inmiddels bezig om het eerste artikel gepubliceerd te krijgen. Het onderzoek is nog niet afgerond, maar ik vermoed dat het antwoord tweeledig is: extreem sporten bevestigt het feit dat je bestaat en je laat ermee zien dat je met een handicap evenwaardig bent.

Hoe gaat het nu met je?

Nu ik met pensioen ben, komt de vraag op hoe ik de laatste periode van mijn leven door wil brengen. Ook nu moet ik mezelf weer opnieuw uitvinden. Ik heb sinds een jaar of vijf veel last van nevenklachten van de bestraling indertijd. Mijn buikorganen functioneren niet goed meer en ik kan daardoor fysiek veel minder aan. Waar wil ik de energie die ik heb voor gebruiken? Of ik mijn onderzoek nog ga afronden is op dit moment bijvoorbeeld nog open. En het heeft ook andere consequenties voor hoe ik mijn leven vormgeef: in plaats van dagenlang 70 km per dag te kunnen fietsen moet ik me nu leren te verzoenen met een leuk rondje van 20 á 30 km en de dag erna rust houden. En dat zonder wrok of boosheid naar mijn beperking... Ik was altijd de man van veel en lang, dus dat vind ik nog erg moeilijk, in mijn hoofd kán dat nog niet leuk zijn. Eigenlijk is ook dit weer een soort grens die ik over moet.

Kun je zeggen wat jou geholpen heeft?

Ik denk het bevechten van mijn autonomie. En daarnaast heb ik veel gehad aan behandelaars die bereid waren de dialoog met mij aan te gaan. Maar wat het meest heeft geholpen is het erkennen dat het een moeizaam proces is, zowel aan mezelf als aan anderen. Inmiddels ben ik wel aardiger en minder activistisch geworden. Ik vind het in het contact vooral belangrijk dat de ander zich op z'n gemak voelt en ook ruimte voelt om zijn of haar eigen verhaal te vertellen. Het uitwisselen van onze persoonlijke verhalen en het opbrengen van begrip voor elkaar is voor iedereen - zeker in deze tijd - enorm helpend.'

ROSANNE FABER